

34. YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ TOPLANTISI

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

FADIL SİVRİ'NİN

KONUŞMASI

27 TEMMUZ 2019

İZMİR - ÇEŞME

Sayın Milli Eğitim Bakanımız, Değerli Valim,
Saygıdeğer Rektörlerimiz,
Değerli Oda ve Dernek Başkanlarım
Değerli ESİAD Üyeleri,
Saygıdeğer Konuklar,
Medya kuruluşlarımızın değerli temsilcileri,

ESİAD 34. Yüksek İstişare Konseyi toplantısına hoş geldiniz.

Türk siyasetinin ilk kadın Çevre ve Turizm Bakanı, bir dönem Devlet Bakanlığı ve Buca Belediye Başkanlığı da yapan Işıl Saygın vefat etmiştir. Merhumeye Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.

Öncelikle konuşmama başlarken Milli Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk'a bugünkü katılımlarından dolayı teşekkürlerimi sunuyorum.

Küresel konjonktürde gerginlik geçtiğimiz yıldan beri hız kesmedi. Hem ekonomide hem de siyasette alışılageldiğimiz küresel düzen sarsılıyor. Ekonomi boyutunda küresel ticaret savaşlarında korumacılığa doğru ilerleyen bir tutum gözlemliyoruz.

Türkiye'nin küresel ekonomi içerisinde daha kilit bir rol oynaması için nitelikli bir şekilde büyümesi şarttır. Biz de ESİAD olarak büyümenin niteliğine her dönemde vurgu yaptık. Zira, niceliksel artışlar ile ölçtüğümüz ekonomik büyüme, daha yüksek refah düzeyine ulaşma yolunda ön koşul olmakla beraber, yeterli değildir. Esas arzu ettiğimiz büyümenin sürdürülebilir ve kapsayıcı olması ve gerçek toplumsal kalkınmayı yaratmasıdır.

Sanayinin GSYİH içindeki payının artırılmasını, ileri teknoloji yoğunluklu sanayilere ağırlık verilmesini ve sanayide daha yüksek katma değerli üretim ve ihracatı hedeflemektedir. Yüksek ihracat hedefi ancak nitelikli iş gücü yetiştirilmesi ile verimlilik artışı ve yüksek değer yaratan rekabetçi üretim ortamı ile sağlanabilecektir.

Sanayi büyütür, kalkındırır, üreten bir sınıf yaratır, nitelikli işgücünün ve eğitimin gelişmesini tetikler. Öte yandan, yüksek büyüme adına mali disiplinden vazgeçildiğinde ve enflasyon sorunu göz ardı edildiğinde, diğer göstergelerde ve reel ekonomide sorun yaşadığımız artık deneyimle sabit durumda. Enflasyonun baz etkisiyle bir miktar gerilemiş olması, iç talebin düşen gelirler nedeniyle azalmış olması bir rehavete yol açmamalı. Yılın son aylarında baz etkisi tersine döneceği gibi ÜFE-TÜFE arasındaki %10'luk fark da potansiyel tehlikelerin devam ettiğini göstermekte.

Bununla birlikte açıklanan güven endeksleri de bunu doğrular nitelikte. Bu hafta açıklanan sektörel güven endeksleri, reel sektör güven endeksi ve tüketici güven endeksinin hepsinde bir miktar düşüş gözlemledik. Kapasite kullanım oranı da bu beklentilere paralel biçimde 0,9 puan azaldı.

Değerli misafirler,

Geride bıraktığımız seçimler sonrasında ekonomide güven ortamının yeniden sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle, önümüzdeki seçimsiz döneme odaklanarak orta ve uzun vadeli ihtiyaçlarımızı karşılamak için reform gündemine dönmeli ve çözüm bekleyen alanlara popülizme yer vermeden yapısal boyutta ele alarak yoğunlaşmalıyız.

Ülkemizin gündeminde eşit ağırlıkta olmak üzere ilk sırayı Adalet, Eğitim ve İşgücü piyasasında yapılacak reformların aldığını düşünmekteyiz.

ESİAD olarak, rekabetçi bir ekonominin temelini oluşturan nitelikli iş gücünün ve yeni neslin geleceği konusunda görüşlerimizi paylaşmak istiyoruz. Bu çerçevede, eğitim reformu çabasında Sayın Bakanımıza tüm gücümüzle destek olmak adına bugünü büyük bir fırsat olarak görüyoruz. Endişelerimizi ve önerilerimizi bu vesileyle paylaşmak istiyoruz.

Bugün iş dünyasının ve özellikle sanayinin insan kaynakları ve işgücü ile ilgili acil ve kalıcı çözüm bekleyen sorunları bulunmaktadır. Genç kuşağın teknik alanlarda, üretimde ve sanayide çalışma isteği azalmaktadır. Her kademedeki nitelikli insan kaynağı açığı tüm sanayiciler tarafından dile getirilen bir sorundur.

Meslek liseleri ve yüksek okullarda yetişen gençlerimizin yetkinlikleri ve pratik bilgileri ile iş başı eğitimlerinin sınırlı olması onları iş hayatına atıldıklarında uzun adaptasyon süreleri ve verimsizlik ile baş başa bırakmaktadır. İşletmelerimizde ara ve teknik eleman ihtiyacı karşılanamamaktadır. Bu nedenlerle eğitim reformuna en çok iş dünyası ve sanayiciler ihtiyaç duymaktadır.

Sanayinin yol haritası ile işgücü ve nitelikli çalışanların yetkinliklerinin eşgüdümlemesi geleceğin teknolojileri ile üretim yapacak sanayilere değer katacaktır. Aynı zamanda işsizlik sorununa da önemli ölçüde çözüm getirecektir.

Saygıdeğer misafirler,

Eğitim reformunu okul öncesi dönemden başlayarak yeniden tasarlamamız gerekli. Çocuklarımıza merak, analitik düşünme, sentez yapma, sorun çözme, iletişim

kurabilme, liderlik etme, takım çalışması ve iş birliği yapma vasıflarını kazandırabilmeli ve yeteneklerine göre eğitmeliyiz, onları geleceğin dünyasına ve mesleklerine hazırlamalıyız.

Eğitim kalitesi Türkiye'nin rekabet ligindeki varlığının belirleyici unsurudur. Türkiye'nin 61. sıradaki küresel rekabetçilikteki yerini büyük ölçüde eğitim alt yapısındaki kısıtlamalar belirlemektedir.

Üniversiteye giriş sınavlarında alınan başarı sonuçları her yıl daha da düşüyor. Geçtiğimiz haftalarda açıklanan 2019 YKS sonuçları da bunu bir daha göstermiştir. Üniversite sınavında 15 bin öğrencinin puanı, yarım net dahi yapamadığı için hesaplanamadı.

Kamuya ait okullarda orta öğretimdeki zayıflama da endişe vericidir. Gelişim alanlarını saymak gerekirse,

- Fen liselerinde dünya standartlarına kıyasla kalitenin düşüklüğü,
- Anadolu liselerinin hızla çoğaltılması belki bir kalite problemi yaratmış olabilir.
- Meslek liselerinde nitelik kaybı,
- Uygulamaya yönelik altyapının yetersizliği ile sanayi-meslek liseleri işbirliğinin istenilen seviyeye ulaşamaması,
- Özel okulların sayısının artırılması hedefi gözetilirken niteliğin arka plana atılması,
- Çok sık sistem ve müfredat değişimi ile orta öğretimdeki sürdürülebilirlik ve uzun vadeli bakışın zedelenmesi
- Yüksek kaliteli (elit) kamu okullarının yetersizliği
- Kamu teknoloji liselerinin oluşturulması gerekliliği

gibi konuların çözümüne yönelik adımlar atılmasına ihtiyaç vardır.

Sayın Bakanım, bugünkü toplantımızın eğitim konusunda düzenlenmiş olması ESİAD bünyesindeki iş insanlarından eğitim konusunda birçok öneri ve görüşü toplantı öncesinde derleme fırsatı yarattı. Buraya kadar yapmış olduğumuz tespitler sonrası sizlere eğitim sistemine ilişkin önerilerimizi sunmak istiyorum;

Öncelikle,

1. Öğretmen yeterliliklerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bunu yapabilmek için eğitimcilerinin eğitimi semineri ve kursları açılmalıdır.
2. Meslek dersleri öğretmenlerinin işletmelerdeki mesleki teknoloji bilgileri transferi sağlanmalıdır.

3. Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılarak güçlü öğretmen modeli oluşturulmalıdır.
4. Mesleki eğitim müfredatı; esnek olmalı, öğrencinin ilgi alanına göre branşlaşabilmeyi sağlamalı, yeni nesil mesleklere açık olmalıdır.
5. Meslek liselerinde meslek lisesi kökenli bölge iş adamlarından oluşan danışma kurulları oluşturulmalı, okulun stratejik hedefleri belirlenmelidir. Periyodik aralıklarla değerlendirmeler yapılmalıdır.
6. Sanayi sektörlerinin iş gücü ihtiyacı tespit edilmeli, meslek ders öğretmenlerine işletmelerde oryantasyon eğitimi sağlanmalı, fuar ve seminer gibi organizasyonlarla dünya görüşleri genişletilmelidir.
7. Öğrenciler öğretim hayatının başından itibaren iş dünyasındaki yetkin şirketler ve işletmelerle eşleştirilip mentor-menti ilişkileri içinde iş başında eğitimler planlanmalı, öğrencilerin aidiyet duyguları 10. Sınıftan itibaren verilmelidir.

Bu önerilerimizin daha geniş versiyonunu ayrıca bir dosya olarak sizinle paylaşacağız.

Biz de ESİAD olarak geçtiğimiz sene Milli Eğitim Bakanlığı ve Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD) tarafından devam ettirilen “Meslek Lisesi Koçları Programı”nın Ege Bölgesi yürütücülüğü görevini üstlendik. Bu çerçevede, 60 şirket ile devam eden programa Ege Bölgesi’nden 7 şirket daha ekledik. Meslek lisesi öğrencilerinin kariyer gelişimlerine katkı sağlayan bu programın Ege Bölgesi’nde daha da yaygınlaştırılmasıyla özel sektör ve meslek liseleri arasında kalıcı işbirlikleri yaratılmasını amaçlıyoruz.

Değerli misafirler,

Almanya’nın meslek eğitim sistemi, meslek yüksek okulları, Güney Kore’nin mesleki eğitimi ve müfredatını geliştirme enstitüleri, Tayvan’ın sektör odaklı (elektronik devreler, hassas makineler) meslek liseleri gibi iyi örneklerden yararlanılmalıdır.

Uzun zamandır içerisinde bulunduğumuz orta gelir tuzağı, cari açık sorunu, teknoloji açığı ve işsizlik görünürde ekonomik sorunlar olmakla birlikte temelinde eğitime ilişkin gerçekler bulunmaktadır.

Yine son yıllarda cari işlemler fazlası vermeye başlayan Çek Cumhuriyeti ve Polonya gibi ülkeler de eğitim kalitesinde iyileşme sağlayan ülkelerdir. Türkiye’de orta uzun vadede özellikle teknik alanlarda ara eleman yetiştirebilme kabiliyeti cari açığını kapatmak için önde gelen konuların başında geliyor.

Yakın gelecekte bugünkü mesleklerin yüzde 70'i ortadan kalkacak ve bu işlerin bir bölümü robotlar ve yapay zeka barındıran sistemler tarafından yapılacaktır. Bu arada yaşam süresi uzuyor ve insanlar yaşamları boyunca 3 – 4 meslek sahibi olacaklar. Çeşitli işlerde farklı sorumlulukların alınacağı yeni ve kapsamlı uygulamalar bu yüzden ihtiyaç duyulan konuların başında geliyor.

Birbirileri ile ilişkili disiplinler arası birden çok uzmanlık alanında yetkinlik aranır hale gelmekte. Örnek vermek gerekirse bugünkü makineler artık akıllıdır ve makine, elektronik ve bilişim disiplinlerinin ortak katkısı ile ortaya çıkmaktadır. Artık makine sanayinde çalışmak için sadece makine mühendisi olmak yeterli gelmeyecek.

Nitekim eğitimin her sürecinde artık vazgeçilmez olarak internet, sanal gerçeklik, interaktif uygulamalar gibi teknolojik uygulamalar ve dinamik içerik yaratan teknolojiler yer almaktadır. Eğitim sitemimizde bunların artırılması ve yaygınlaştırılmasına da gerek duyulmaktadır. Eğitim ve teknoloji o kadar iç içe girmeye başlamıştır ki sadece başlıklarına yer verebileceğim dijital okur yazarlık, STEM+A, kodlama, tekno-yaratıcı düşünceyi destekleyici uygulamalar, kişisel gelişime ve yetenek alanlarına uygun içerik yaratılması gibi birçok alan daha bulunmaktadır. Çocuklarımız için bu noktada teknolojiyi en az eğlence ve dinlence kadar eğitim ve öğrenme ile yetenekleri keşfetmek için de kullanır hale getirmeliyiz.

Sayın Bakanım, değerli konuklar;

Eğitim reformu ihtiyacı açıktır. Ancak, herkesçe malumdur ki tek başına yeterli olmayacaktır. Ülkemizde adalet, özgürlükler, güvenin tesis edilmesi; ve rakamsal büyüme yerine çağdaş kapsayıcı bir kalkınmayı da ön plana alan siyaset ortamı da olmazsa olmazlardır. Türkiye bu alanlarda da ilerleme sağladığı takdirde eğitim reformu daha da anlam kazanacak ve geleceğin çağdaş rekabetçi Türkiye'si olma hedefi yakalanacaktır.

Sayın Bakanım, sözü sizlere bırakmadan önce zaman ayırdığınız ve bizleri dinlediğiniz için tekrar şükranlarımı sunuyorum. Üyelerimizden gelen geri bildirimler ile hazırladığımız görüş ve önerilerimiz dosyasını ayrıca sunacağız. Bu vesile ile yeni açıkladığınız 2023 Eğitim Vizyonu için size teşekkür ediyor, bu yeniliklerin Türkiye'yi ileriye taşıyacağına inanıyoruz. ESİAD olarak eğitim konusunda her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu yineleyerek, saygılarımı sunuyorum.

Konuşmalarını yapmak üzere T.C. Milli Eğitim Bakanı Sayın Ziya Selçuk'un teşekkürlerini arz ediyorum.